

תפילין ותלמוד תורה בתשעה באב

תלמוד בבלי מסכת ברכות דף יא עמוד א

אמר רבי אבא בר זבדא אמר רב: אבל חייב בכל המצות האמורות בתורה, חוץ מן התפילין, שהרי נאמר בהם פאר, שנאמר: פארך חבוש עליך.

פתחי תשובה יורה דעה סימן שפח ס"ק א

אסור להניח עבה"ט בא"ח סי' ל"ח סק"ד שכתב בשם מהריט"ץ בחידושו פ' א"מ דדוקא יום המיתה שהוא יום הקבורה פטור מתפילין יום ראשון אבל כשהמיתה יום אחר והקבורה יום אחר חייב בתפילין אפילו ביום ראשון עי"ש ועי' בדגמ"ר שהביאו ג"כ והשיג עליו והעלה דאפילו אם הוא יום קבורה לחוד אסור בתפילין עי"ש ועיין בשו"ת זכרון יצחק סי' ב' שכתב שגם אביו הגאון בעל משנת חכמים השיג על דעת מהריט"ץ הנ"ל ע"ש.

שלחן ערוך יורה דעה סימן שצח סעיף א

אבלות יום ראשון, אם הוא יום מיתה וקבורה, הוי דאורייתא; ושאר הימים, מדרבנן. במה דברים אמורים, בשבעה מתים המפורשים בתורה שכהן מטמא להם, אבל אותם שהוסיפו עליהם (כדאייתא בסימן שע"ד), אפילו ביום ראשון הם מדרבנן. ויש אומרים שאף אבלות יום ראשון דמיתה וקבורה הוי דרבנן בכל המתים.

שלחן ערוך אורח חיים סימן תקנה סעיף א

נוהגים שלא להניח תפילין בתשעה באב שחרית, ולא טלית, אלא לובשים טלית קטן תחת בגדיו בלא ברכה; ובמנחה מניחים ציצית ותפילין, ומברכים עליהם.

משנה ברורה סימן תקנה ס"ק ה

אם כענינו (ג) וכל על המטה עניים קין ומנעין כל היום: (ד) ומנעין. והניח טלית ומנעין על רגל ימין (ה) ומנעין עליהם. וראה דיוור אל לקרא שנה פרשיות ק"ש וכן פרשת קדש דהלא כעת (ד) הוא רק לקרא כחכם

בתורה ות"ת אכור כל היים:

תלמוד בבלי מסכת תענית דף ל עמוד א

תנו רבנן: כל מצות הנוהגות באבל נוהגות בתשעה באב: אסור באכילה ובשתיה, ובסיכה ובנעילת הסנדל, ובתשמיש המטה, ואסור לקרות בתורה ובנביאים ובכתובים, ולשנות במשנה בתלמוד ובמדרש ובהלכות ובאגדות. אבל קורא הוא במקום שאינו רגיל לקרות ושונה במקום שאינו רגיל לשנות, וקורא בקינות, באיוב ובדברים הרעים שבירמיה. ותינוקות של בית רבן בטלין, משום שנאמר פקודי ה' ישרים משמחי לב. רבי יהודה אומר: אף אינו קורא במקום שאינו רגיל לקרות, ואינו שונה במקום שאינו רגיל לשנות, אבל קורא הוא באיוב ובקינות ובדברים הרעים שבירמיהו, ותינוקות של בית רבן בטלים בו, משום שנאמר פקודי ה' ישרים משמחי לב.

רמ"א אורח חיים סימן תקנג סעיף ב

ונהגו שלא ללמוד בערב תשעה באב מחצות ואילך, כ"א בדברים המותרים בתשעה באב; ולכן אם חל בשבת אין אומרים פרקי אבות, (מהרי"ל ומנהגים) וכן לא יטייל ערב תשעה באב.

משנה ברורה ס"ק ח

בכ"ו. משה הסתיר וכו' ענין שכתב חזקוני. דמורה דם דת הלב
וכלל גם וולטות (פ"ג): (ח) ונהגו וכו'. דמורה דם דת הלב
ומ"מ כ"ו אינו מדינא דהא מותר בע"כ מדינא כל התורה ענינים
ושירי הטעם השם דהוא יכול ללמוד דברים היותר בט"כ. והנה
מהרבה אחרונים משמע שחפשי הנהגה הוא ולא ערערו עליו דאילו
אם הל כנסת הסכימו כמה אחרונים להתייג כמ"כ דה"א וכמו
שאכתוב לקצתם אמנם יש איזה אחרונים שספקי מזד על המנהג
הזה והשן לכל הרש"ל כתבו עליו שלמד בעצמו אור הלכה והחיר
גם לאחרים בזה גם הגר"א בביאורו כתב דהותרא יתירא היא וכן
היאחר וירדנו בספרו מאריך ביה וכתב דהיא מביא בינה לדי
ב. וזו חזקה להלומדים שיהרשלים ללימוד דברים היותר בט"כ דאין
הגם לומד הלא מה שלמד הפן וע"כ דעתו להקל בזה וכתב דכן
היה ה"א ובהג ע"ש וכן ה"א כתב דה"א הותרא בעלמא וע"כ נראה
דמי ש"אף להקל בזה אין מזהין בידו: (ג) ולכן אם הל כנסת.